

# *Anticipate Future Jobs on Alpine Remote Areas*

## ***PREDSTAVITEV REZULTATOV***

***Maribor, 25. november 2019***

***Stanka Klemenčič – Kosi, Mojca Hribernik***

Mojca Hribernik, asist. projektne pisarne  
Kmetijsko gozdarski zavod Maribor



## EUSALP - Strategija Evropske Unije za Alpsko Regijo) ➔ CILJ

**Uravnotežen razvoj in zaščita naravne in kulturne dediščine z inovativnimi pristopi, ki krepijo trajnostni razvoj območja Alp, kot življenjski prostor za ljudi (predvsem mlade) in naravo.**

- Alpsko območje sestavljajo z različnimi demografskimi, socialnimi in gospodarskimi trendi ter kulturno in jezikovno raznolikostjo.

### ALPJOBS ➔ CILJ

- Projekt ALPJOBS se izvaja v štirih državah Alpskega območja – Slovenija, Avstrija, Italija, Švica.
- Cilj je želena prihodnost za 2030. Vzpodbuditi razvoj območja za ostajanja in priseljevanje mladih na podeželska območja.



# Naše območje, ki ga želimo razviti je **TOTI LAS (SLR, 2016):**

- površina 196,5 km<sup>2</sup>, kar predstavlja 9,06% ozemlja Podravja, oziroma 0,97% slovenskega ozemlja.
- Vključeni občini: Maribor, Kungota.
- Na celotnem območju LAS živi 116.635 prebivalcev (vključno z mestnim naseljem Maribor 95.338 preb.). Območje TOTI LAS vključuje cca 21.297 prebivalcev.
- Prednosti: dostopnost, izobraževalne institucije, lokalne skupnosti, naravne in kulturne danosti, vzpostavljene institucije, kot so zavod za zaposlovanje, kmetijsko svetovanje, varstvo narave, društva,...
- Slabosti: odseljevanje, infrastruktura, nepovezanost, IKT razvoj, raziskave, šolski sistem, finančne podpore za odmaknjena podeželska območja,...



- Namen projekta **ALPJOBS** je opredeliti privlačne profile delovnih mest, ki lahko mlade spodbudijo, da ostanejo ali se vrnejo v alpska podeželska območja.

- ALPJOBS 

„Katera so tista delovna mesta in dejavnosti na območju TOTI LAS, ki lahko zajezijo **BEG MOŽGANOV** in tudi vzpodbujajo priseljevanje mladih na to območje?“



## ALPJOBS je potrebno razumeti kot pripravljani projekt za testiranje rezultatov na več nivojih:

- širitev veščin in kompetenc med lokalnimi prebivalci.
- Podporo za razvoj *future-proof* projektov, ki zadevajo lokalni razvoj in vključevanje mladih, trg dela, vzpostavitev sodelovanja med podjetji, izobraževalnimi&svetovalnimi, ostalimi lokalnimi in državnimi institucijami, NGP, ostalimi relevantnimi družbenimi akterji.



THIS PROJECT IS  
CO-FINANCED  
(ARPAF FUND) BY THE  
EUROPEAN UNION

# Želimo ustvariti pogoje za zeleno priseljevanje mladih na to območje. Želimo, da oddaljena, ruralna območja živijo!

## Izvedene aktivnosti:

- ANALIZA OBMOČJA
- POZITIVNE in NEGATIVNE SCENARIJE RAZVOJA Z MODELOM LEDENE GORE
- BACKCASTING in ROADMAPPING STRATEŠKO NAČRTOVANJE



ID card of the region			
Population	321,493	Population aged 0-14 (%)	13.6
Schoolchildren	25,011	Population aged 65 or more (%)	19.5
Pupils	10,576	Population aged 25-64 years with tertiary education (%)	25.1
Students	10,889	Unemployment rate (%)	9.0
Average monthly gross earnings (EUR)	1,450	Employment rate (%)	50.9
Enterprises	26,125	At-risk-of-poverty rate (% of persons)	15.5
Tourist arrivals	276,097	Regional GDP (EUR per capita)	16,078
Tourist overnight stays	579,782	Passenger cars (per 1,000 population)	517
Issued residential building permits	535	Average size of agricultural holding (ha)	7.2
Agricultural holdings	10,990	Generated municipal waste (kg per capita)	469



THIS PROJECT IS  
CO-FINANCED  
(ARPAF FUND) BY THE  
EUROPEAN UNION

# ANALIZA OBMOČJA

## Intervjuji

- Vključenih 10 intervjuvancev (5 ženk in 5 moških).
- 1 dijak, 2 pripravnika, 2 kmetijska svetovalca, 1 župan, 1 predstavnik lokalne skupnosti, 2 podjetnika, 1 ravnatelj srednje šole.
- Starost – od 18. do 63. let ( 3 do 30. let; 7 nad 30. let).

*Če bi lahko postavili tri vprašanja jasnovidcu, kateri bi vam napovedal prihodnost, kaj bi ga vprašali?*



*ali*

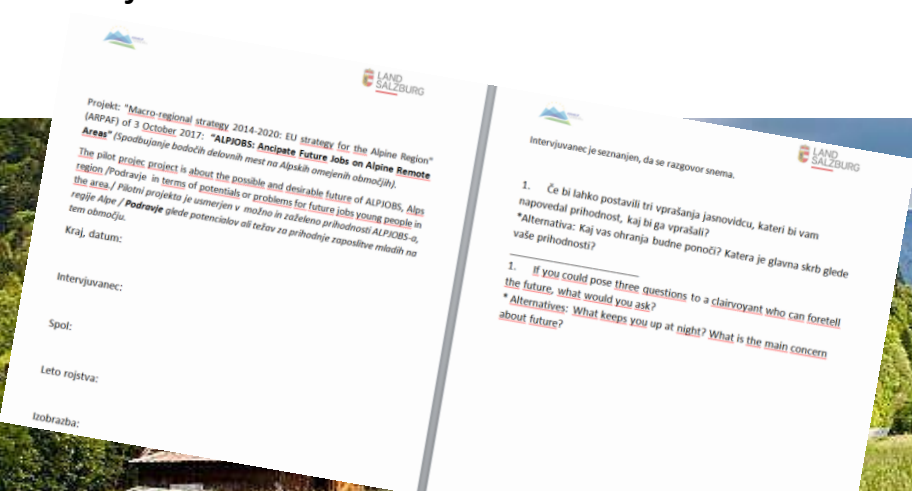
*S katerimi velikimi odločitvami, ki bodo imele dolgoročne posledice za vas, se trenutno soočate?*





## Intervjuji - zaključki:

- Odgovori glede PRIČAKOVANJ so bili bolj splošni: + razvoj IKT; - Izobraževalni sistem, politični odločevalci.
- Intervjuvanci niso dovolj pripravljeni na prihajajoče dogodke. Večjo osredotočenost so izkazala podjetja in mlajši udeleženci skozi načrtovane cilje. Lokalne in državne institucije, ne.
- Najbolj zaželena prihodnost: zdravo ter varno mikro in makro okolje za osebni in poslovni razvoj.
- Najmanj zaželena prihodnost: Naravne katastrofe, podnebne spremembe, politični izgredi / vojne.





# ANALIZA OBMOČJA

## Lokalni zakladi na območju TOTI LAS:

**Snovni:** Lokalni kmetijski proizvodi (vino, sadje, med in kulinarika) ter gozdarski, lesni izdelki.

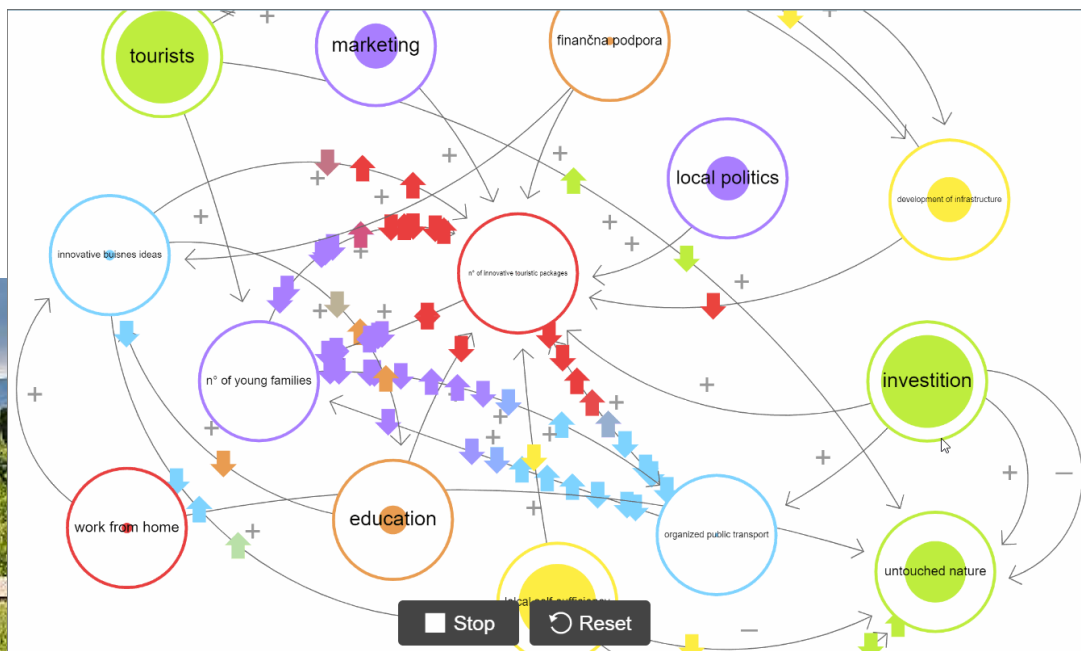
**Nesnovni:** Različni dogodki, tradicija (kulinarika, običaji) festivali in družabne aktivnosti (npr. Lent, Svečina, Malečnik) ter sodelovanje z lastniki gozdov Pohorje, društvom za razvoj podeželja in turizma Maribor, kmečkih žena, pridelovalcev zelenjave, ekoloških predelovalcev ter združenje Piramida, Dreisiebner srček na Svečini.



# MODEL LEDENE GORE

12 turističnih paketov, ki bodo povezani med sabo in z mestom Maribor:

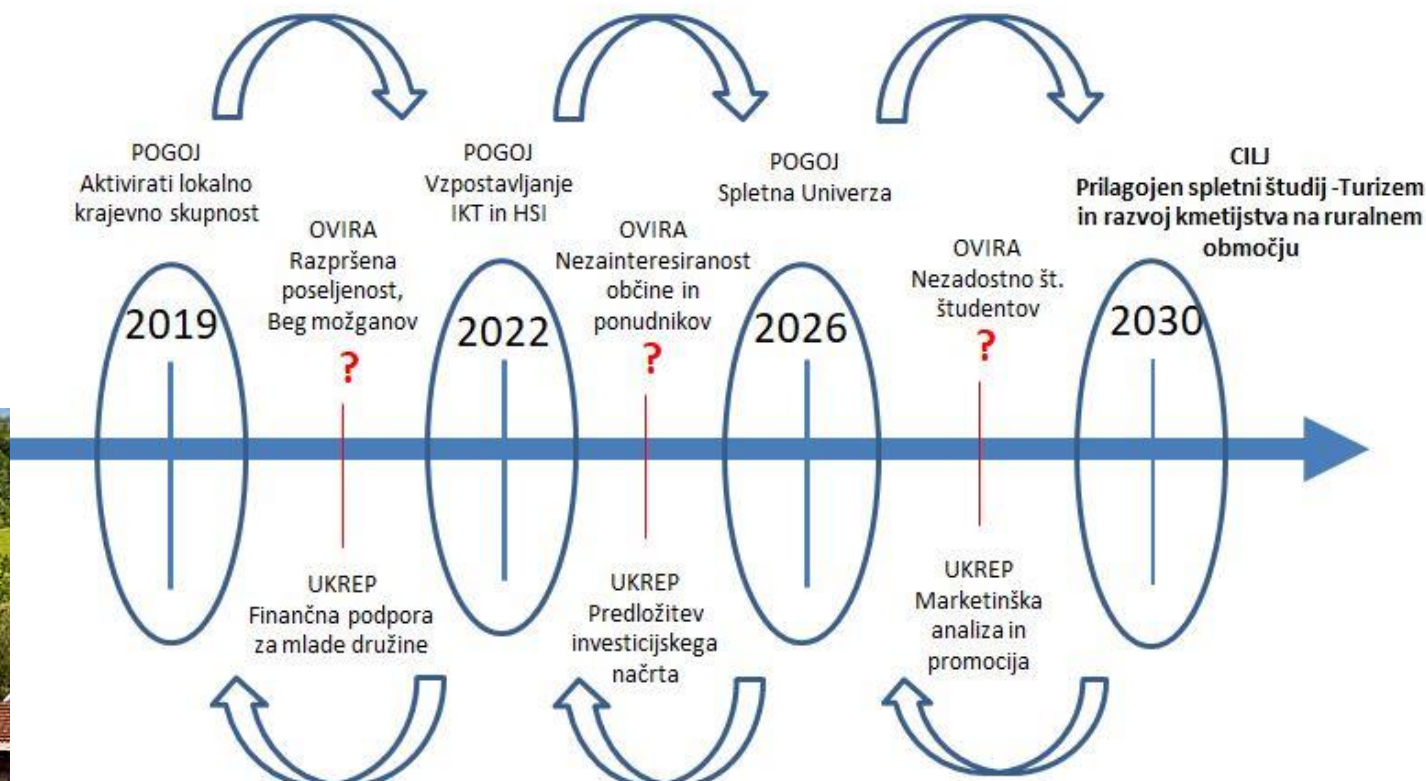
1. Vinska cesta - 2. Kulinarična ponudba - 3. Nastanitvena ponudba - 4. Pohodniške / kolesarske poti - 5. domača umetnostna obrt- 6. Eko izdelki - 7. Izkustveni turizem - 8. Poroka - 9. Kulturni dogodki - 10. Božični sejmi - 11. Internet cafe (mladinski inkubator) - 12. Muzeji.



# BACKCASTING načrtovanje prihodnosti

## Rezultati:

1. Načrtovanje prihodnost zdravega načina življenja, ki vključuje TRAJNOSTNO KMETIJSTVO, LOKALNA EKOLOŠKA SAMOOSKRBA, PORAST DELEŽA OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE, AGRO TURIZEM, REKREATIVNO RAZVITO OBMOČJE, ZDRAVO ZA IN Z NARAVO.
2. Tehnološko napredno in ekološko usmerjena pametna vas "Zeleni Toti Las".
3. 80% lokalne oskrbe s hrano.
4. Infrastruktura za zdrav način življenja in ohranjanje delovnih mest.



# ROADMAPPING načrtovanje prihodnosti

Gre za VIZUALIZACIJSKO STRATEGIJO.

SISTEMSKO - ČASOVNO NARAVNANA ZASNOVA omogoča prožno strateško platformo na kateri se odvija funkcionalno - vzajemni dialog, komunikacija, odločanje na vseh segmentih, od zgodnih raziskovalnih faz do končne implementacije.

	Past	Now 2019	Short-term +1 year «budget»	Medium-term +3 y «strategy»	Long-term +5 Y «radar»	Vision
Community	↓	↓	↓	↓	↓	↓
Education	Includes key influences and events that have led to the current situation (learning points that will influence the success of future plans)	The current situation (where we are)	Concerns the «budget horizon»	It is linked to the strategic planning horizon, highlighting the broader direction and options that influence the short-term decisions and plans	It is about key uncertainties and scenarios to be articulated	The long-term aspirations of the <b>organization*</b>
Job market						
Technology						
Resources						



# ROADMAPPING načrtovanje prihodnosti

## SKUPNOST:

- Lokalna skupnost „diha s podeželjem“;
- Lokalna politika upošteva prebivalce;
- Finančna podpora mladim družinam za nakup oz. obnovo nepremičnin;
- Medkulturno & medgeneracijsko sožitje.

## IZOBRAŽEVANJE:

- Nadgradnja formalnega in neformalnega izobraževanja o okoljskih temah, lokalni trajnostni prehranski verigi, energetske učinkovitosti;
- Vzpostavljen izobraževalni sistem, ki sledi potrebam trga.

## TRG DELA:

- Tehnološko in ekološko usmerjeno področje „Smart Green Toti Las“ = priložnost za „pametna zelena delovna mesta“ (zeleni turizem, eko kmetijstvo, IT podpora za robotizacijo, mehanizacijo, sistem podpore aplikacij...);
- HSP zagotavlja delo od doma + Podjetniško kulturni inkubator zagotavlja prostor in hkrati razvoj urbanega predela Toti Las;



## ROADMAPPING načrtovanje prihodnosti

- Krožno gospodarstvo zagotavlja delovna mesta za lokalno kmetijstvo;
- Lokalno preskrbljena lokalna hrana za domačine;
- Povezovanje starejših s kmeti za boljšo delovno podporo;
- KGZ MB sodeluje z Zavodom za zaposlovanje.

### TEHNOLOGIJA:

- Tehnološko napredne pametne vasi s HIS in IKT, sistemom za podporo aplikacij (VSO OBMOČJE TOTI LAS HIS & IKT PODPRTO);
- E-trgovina za lokalne trgovine, lokalno naročanje (lokalna košarica) – večkrat tedensko;
- Urejena infrastruktura, javni prevoz, prenovljene ceste, stavbna dediščina za nove namene, športni center, pohodne, kolesarske poti, ki jih podpira sistem za turizem – izkustveni turizem.

### VIRI: (Turistični paketi – Model ledene gore)

- Okolju prijazna eko-hrana, obrtni izdelki, zaščitna znamka „Zeleni Toti Las“;
- Povezani tematski dogodki (eko tržnica, vinska cesta, festivali, poroke, lokalna odprta kuhinja).



# Predstavitev dobre prakse: Polo Poschiavo, CH

## – uspešna zgodba lokalnega povezovanja, ki se je razvijala 15. let



### Una casa viva

Con i percorsi didattici del Museo e del Mulino Aino, la Casa Torné torna a vivere. I programmi sono dedicati all'alimentazione tradizionale della Valle di Poschiavo. Con assaggi e attività pratiche, gli ospiti possono scoprire con i cinque sensi la vita del passato, lavorando e cucinando gli alimenti tradizionali della regione.

### Zeitreise

Im Rahmen der Lehrpfade des Talmuseums und der Mühle Aino ist die Casa Torné wieder zu neuem Leben erwacht. Bei diesem Projekt rund um die Puschlaver Kochkultur dürfen die Besucherinnen und Besucher aktiv mitwirken und ein paar Stunden im Gestern verbringen: Sie verarbeiten traditionelle Nahrungsmittel der Region, bereiten typische Gerichte zu und kosten sie in gemeinsamer Runde. Eine sinnliche Erfahrung!

### Dal campo alla tavola

I percorsi didattici del mulino Aino e del Museo poschiavino

### Vom Feld auf den Tisch

Der Lehrpfad der Mühle Aino und des Puschlaver Talmuseums



1. Kaj narediti, da bomo uspeli vzpostaviti trajnostno - optimalne pogoje za ustvarjanje delovnih mest za mlade do l. 2030 na območju TOTI LAS?





# HVALA ZA VAŠO POZORNOST!



THIS PROJECT IS  
CO-FINANCED  
(ARPAF FUND) BY THE  
EUROPEAN UNION